SRODA dnia 19 Maja 1819. (Nro 188.)

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Rara temporum felicitas, qua sentire quae velis et quae sentias dicere possis.
TACIT.

Prenumerata w Warszawie kosztuje na Kwartał Zł: 10. po Województwach z Pocztą na Kwartał Zł: 15

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

ROSSIA.

z Petersburga 14 Kwietnia.

Gazeta Korrespondenta Hamburskiego, umieściła w 70 Numerze następujący Artykuł:

„Od wielu lat przenosiła się i dotąd jeszcze przenosi się corocznie znaczna liczba włościan tak z dóbr koronnych jako i z wsi prywatnych, nietylko pojedynczo ale całemi familjami, z Cesarstwa Rossyjskiego do Polski, i tam osiada. To dało powód Ministerjum Policji do przełożenia Komitetowi Ministrów: „Czyliby nie wypadało upraszać Rząd Królestwa Polskiego, aby takowi przesiedleńcy na powrót Rossji wydawanemi byli, ile że teraz oba Państwa jednemuż Monarsze podlegają." Najjaśniejszy Cesarz ALEXANDER rozstrzygnął tę okoliczność w następujący sposób: „Królestwo Polskie ma Konstytucją, która żadną miarą i z żadnego powodu zgwałconą być nie może i niepowinna. Ta tarcza bezpieczeństwa i wolności Narodu, święcie i nienaruszenie ma być zachowywaną. Na zasadzie tej Konstytucji zapewnione jest każdemu osiadającemu w Polszcze, używanie nadanych mu przez prawo swobód, których nikt bezkarnie naruszać nie może."

Tak myśli ALEXANDER Oswobodziciel Europy. Gdyby się kto zapytał: „Cóż dobrego zrobiła Polakom Konstytucja przez Niego nadana?" Każdy wolny od uprzedzenia odpowie: „Oto, zapewniła im wolność osobistą, spokojność i szczęśliwość powszechną."

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— *z Warszawy.* —

DO WYDAWCÓW GAZETY CODZIENNEJ.

Le vrai hommage pour un Souverain est le respect pour ses lois et son peuple.

Wyczytawszy w Numerze 183 Gazety Codziennej Artykuł o Nadużyciach Policji w Państwie Konstytucyjném, przejęty zostałem tém szlachetném uczuciem jaki wzniecić mogą dojrzałe i pełne rozsądku myśli, ktore w tych uwagach znajduję. W sprawie tak świętej, gdzie idzie o bezpieczeństwo osobiste, i ogółu narodu tyczące się, którego tak cnotliwie broni autor tego Artykułu, każdy Obywatel dobrze czujący, mniema być swym obowiązkiem dzielić i wyrazić wspólne jemu uczucie, jakiem boleśnie dostojność publi-

czności przez pogrożenie aresztem i karą policyjną obrażoną została.

Okoliczność ta, przypomina zdanie cnotliwego Tomasza Paine, Autora dzieła: le sens Commun, i les droits de l'homme.

„Liberalność Konstytucji dowo-
„dzi wysokie przymioty Monarchy
„nadającego ją Krajowi; czuwanie zaś
„troskliwe o jej całość, oznacza cno-
„tę narodową, którą dowodzi naród,
„że się stał godnym tego dobrodziej-
„stwa Monarchy."

Przystoi więc każdemu użalać się, gdy się zdarzy takowe ubliżenie swobodzie narodowej, jaką konstytucja krajowa zaręcza. Wyrazy zagrożenia „z woli Rządu" co znaczyć mogą? czem dadzą się usprawiedliwić. Konstytucja każdego kraju nie jest dziełem Rządu, ale Rząd jest dziełem Konstytucji. Jeżeli konstytucja jest nadaną narodowi, jak naprzykład naszego Kraju, przez Króla, Rząd jej nadwerężać niemoże bez ubliżenia Monarszę.

Jeżeli Konstytucją sam naród sobie przybrał, również Rząd nie może jej naruszać, bez ubliżenia Narodowi jako jej twórcy.

Lecz nakoniec mając na uwadze tylko cząstkę narodu, to jest publiczność zgromadzoną w Teatrach: czyliż przyzwoiciej jest ogłosić urażające zagrożenie całej publiczności, jak dozwolić, aby używała odwiecznego przywileju dawania oklasków lub ganienia złej gry Aktora?

Jgnacy Kochanowski.

O sposobie publicznego wynurzania zdań w Państwie Konstytucyjném.

Wolność druku, czyli wolność wynurzania publicznie zdań, jest jedna z najgłówniejszych podstaw Rządu Konstytucyjnego. — Bez wolności druku, niema Konstytucji, niema wolności osobistej. Znał jej zbawienne skutki Monarcha Nasz wspaniały i zaręczył Nam ją wyraźnie w Artykule 16 Ustawy Konstytucyjnej, ostrzegając jedynie, iż prawo przepisze środki ukrócenia jej nadużyciów. — Ile umiemy szanować, to wielkie zaufanie Monarchy, najlepszy dowód okazuje się przez to, iż dotąd Rząd, niemiał i mieć zapewne niebędzie potrzeby, przedstawienia Sejmowi szczególnego w tej mierze prawa. Lecz im większe widziemy w tej wolności zaufanie Monarchy i Rządu, im mniej widziemy jej ograniczeń, tem droższą bydź nam powinna, tem więcej szanować nam ją należy. — Dajemy też bez wątpienia szacunku tego najwidoczniejsze dowody. Używamy wszakże tej wolności z ostrożnością i jedynie w przedmiotach dobra publicznego dotyczących. — Prywatna zemsta, nienawiść, osobiste urazy, ujęcie dobrej sławy i tym podobne, wolności druku niegodne przedmioty, nieschańbiły jej dotąd u nas i zapewne nieschańbią nigdy. — Skoro więc nieuchybiamy co do materyj, porozumieć nam się należy i względem formy: ażeby czasem zły kształt, niepopsuł najlepszej rzeczy i nie pozbawił jej najpiękniejszych skutków. — Jeżeli chcemy działać skutecznie, jeżeli pragniemy wykazać nadużycie i przekonać o niem; należy nam czynić to w przyzwoitym kształcie i z godnem dla Władz Rządowych uszanowaniem. Należy nam wystrzegać się wszelkiego zbytniego zapału, wszelkich namiętnych uniesień, wszelkich domagań się ostrych; ażeby wykazując nadużycie, niepopełnić nadużycia. Dwie świeżo użyte w jednejże materyj zupełnie sobie przeciwne formy, pierwsza w No: 183. druga w No: 185 Gazety Codziennej, — w których zawiera się rzecz, o nadużyciach Policji w Państwie Konstytucyjnym — wystawia-

-ją nam w tej mierze odznaczający się przykład, jakiego sposobu przedstawiania zdań w rzeczach publicznych nam się trzymać, a jakiego chronić się wypada. — W pierwszem przedstawieniu, widziemy wzór, który naśladować potrzeba; w drugiem błąd, którego strzec się należy.

Piszmy prawdę, przekonywajmy śmiało, stajmy przy konstytucji i prawach mężnie, lecz nie wpadajmy w zbytnie uniesienia, niesrożmy się, nieodgrażajmy.

Jan Olbricht Szaniecki.

DYREKCJA JENERALNA POCZT KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Zatwierdzone przez Kommissją Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji Ceny Gazet, Dzienników, i wszelkich Pism Perjodycznych, tak Krajowych jako i Zagranicznych, do wiadomości Publicznej podaje jak następuje:

Ceny

Wszelkich Gazet, Dzienników i Pism Perjodycznych tak Krajowych jako i Zagranicznych na rok 1819.

	Złote.
Polskie. rocznie.	
Pamiętnik Warszawski	54
Lwowski	60.
Tygodnik Wileński	50.
Dziennik Wileński	50.
Gazeta Wiejska	24.
Inwalid Ruski	90.
Wiadomości Brukowe	36.
Dziennik Magnetyczny	36.
Półrocznie	
Tygodnik Polski	30.
Pamiętnik Naukowy (Ćwiczenia Naukowe	21.
Kwartalnie	
Gazeta Codzienna	13.
Korrespondent Warszawski	24.
Gazeta Warszawska	24.
Poznańska	18.
Krakowska	24.
Lwowska	30.
Kurjer Litewski	30.
Rossyjskie rocznie	
Gazeta Petersburgska	90.
Senatska	90.
Inwalid Ruski	90.
Syn Ojczyzny	90.
Niemieckie rocznie	
St Petersburger Zeitung	90.
Russischer Inwalid	90.
Minerwa	72.
Jenaische Litteratur	72.
Ergeentzungsblätter dazu	36.
Hallsche Litteratur	72.
Ergeentzungsblätter dazu	36.
Leipziger Litteratur	72.
Preussische Gesetz Sammlung	24.
Kotzebues Wochenblatt 52. Numern	48.
Land und Haus Wirth von Schnaë	36.
Posner Regierungs Amtsblatt	18.
Bromberger ditto	18.
Marienverder ditto	18.
Freymüthtige Blätter für Deutsche	72.
Berlinisches Wochenblatt von Wadzek	36.
Salzburger Medicinisch Chirurgische Zeitung	84.
Archiv der deutschen Landwirthschafft von Pohl	48.
Isis von Ocken	72.
Allgemeines Stats-verffassungs Archiv	72.
Politisches Journal	72.
Journal von Bucholz	60.
Morgenblatt	96.
Müllers Staats Anzejger	72.
Półrocznie	
Journal des Luxus und der Moden	36.
Weimarsches Oppositionsblatt	48.
Elegante Welt	36.
Allgemeine Handlung Zeitung	42.
Posselt Algemeine Zeitung	54.
Nüremberger Correspondent	48.
Neuwieder Zeitung	36.
Leipciger Musicalische	36.

Leipciger Moden Zeitung	36.
Wiener Hoff Zeitung	104.
Oestereichischer Beobachter	60.
Abendzeitung	36.
Kwartalnie	
Hamburger Correspondent	19.
Berliner Voss	13.
Haude	13.
Staats Zeitung	13.
Hamburger Liste der Börsenhalle	24.
Militairsches Wochenblatt	12.
Gesellschafter	18.
Breslauer Zeitung	15.
Leiptziger	18.
Posner Zeitung	18.
Hamburger Gesundheits Zeitung	12.
Francuskie rocznie	
Bibliothèque universelle	120.
Journal des Savants	150.
Journal général de la Litterature de France	240.
Minerve Française	216.
Bibliographie de France	90
Conservateur Royal	216
Półrocznie	
Journal de Commerce	120.
des Dèbats	120.
de Paris	84.
des Modes de Francfort	54.
le Moniteur Universel	210.
le vrai Liberal	108.
le Buletin des Lois	96.
le Quotidienne	120.
Gazette de France	120.
Journal de Francfort	72.
Courrier de Spectacles	72.
Angielskie rocznie	
The Morninge Chronicle	870.
The Thimes	870.
The Courrier	870.
Edinbourgh Review	180.
Quarterly Review	180.
Włoskie rocznie	
Biblioteca Italiana	144.
Diario di Roma	300.

Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji.

Niniejsze Ceny wszelkich Gazet, Dzienników i Pism Perjodycznych tak Krajowych jako i Zagranicznych, na rok bieżący 1819 potwierdza.

w Warszawie 30. Kwietnia 1819. r.

Minister Prezydujący
(podpis:) T. Mostowski.
Sekretarz Jeneralny
(podp) Bielski zastępca.

Dodaje tu Dyrekcja Generalna, iż wyższej nad wyrażone tu ceny, żaden Pocztamt ani stacja pocztowa w całém Królestwie Polskim niema prawa żądać opłaty, i zawsze regularnie wszelkie Pisma Perjodyczne wydawać są obowiązane. Gdyby zaś nadużycie bądź co do wyższej opłaty, bądź co do nieregularności w wydawaniu, gdziekolwiek miejsce miało, zechcą abbonujący się, donieść o tem Dyrekcji, która natychmiast skuteczne środki zapobiegając podobnym Arbitralnościom, przedsięwziąść nieomieszka.

Skoroby w roku bieżącym cena pisma jakiego perjodycznego zmieniła się, Publiczność o zmianie takowej natychmiast przez Gazety uwiadomioną zostanie.

w Warszawie 12 Maja 1819.
Radzca Stanu
Dyrektor Jlny Policji i Poczt
(podp) A. Sumiński.
Sekretarz Jeneralny
(podpis:) Widuliński.

Wydawcy odpowiedzialni. Hrabia Kicinski J. Morawski